

Bölüm 15

SPOR YÖNETİMİNDE KRİZ VE STRES YÖNETİMİ

Erdal BAL¹

GİRİŞ

Yönetim kavramı günümüzün örgütleri için hedef pazarda daha fazla pay elde edebilmek için önemli bir olgudur halini almıştır. Küresel anlamda her geçen gün yaşanan gelişmeler, kurum ve kuruluşların insan yönetimi anlamında işlevselliği koruyucu önlem almaya iterken, aynı zamanda verimliliği arttırmak adına bir dizi çalışmaların içinde bulunduğu görülmektedir. Yönetim irili ufaklı tüm işletmelerde varlığını koruyan birbirinden farklı yollarla bu işlem icra edilmektedir. Her sektörün bağlı bulunduğu pazar çeşidine göre, örgüt kimliğine, hizmet alanında farklılıklar yaşanabilmektedir. Bu farklılıklar üzerinde sıralayabileceğimiz etnik kimlik, coğrafya, kültür, teknoloji, gelenekler, kitle iletişim yetenekleri gibi durumların etkili olabilmektedir.

Yönetim hizmet ettiği alanın niteliğine göre bir kişisel özellik kazanmıştır. Spor yönetimi; son yıllarda genişleyen gerek spor hizmet ve faaliyetleri gerekse bu hizmet faaliyetleri icra edilirken istihdam edilen insanların sayısındaki artış bu alanın zaman içerisinde daha profesyonelce ele alınmasını sağlamıştır. Günümüzün spor dünyası geçmiş dönemlere kıyaslandığında artık ekonomik boyutu gittikçe artan bir kavram haline gelmiştir. Zaman içinde spor eğlencenin yanında artık ticari anlamda bir kimlik kazanmıştır. Bu kimlik dünya da aynı anda milyarlarca insana ulaşabilen spor olaylarını gerçekleşmesine olanak sağlamaktadır. Spor yönetimi gerek kamuda gerekse özel sektörde genel olarak belirledikleri hedeflere ulaşmak için yönetim fonksiyonları belirli düzeylerde yönetim şeklinde uygulamaya başlanmıştır. Bu durum hedef pazarda ekonomik gelir elde etmek, prestij kazanmak, halkla ilişkiler çalışmasını gerçekleştirmek, rekabette üstünlük sağlamak, finans düzenlemelerini kurgulamak vb. gibi amaçları yerine getirmek için spor yönetim önemli bir hal almaktadır.

Spor örgütlerinin süreklilikleri için kendilerine sağlanan kaynakları etkin kullanma, hesabını verme zorunlulukları vardır ve bu maksatla devamlı bir şekilde kendilerine yeni kaynak oluşturma ve strateji geliştirmek zorundadır. Bu kap-

¹ Dr. Öğretim Üyesi, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Yaşam Bilimleri Fakültesi Egzersiz ve Spor Bilimi, erdal.bal@sbu.edu.tr

KAYNAKLAR

- Augustine. N.R. "Önlemeye Çalıştığınız Krizi Yönetmek, Kriz Yönetimi" (Harvard Business Review). MESS Yayınları. İstanbul. 2000.
- Aksu. M. Krizleri fırsata çevirmenin yolları kriz yönetimi. Kum Saati Yayınları. İstanbul, 2008
- Atılğan. D., Kaplan. T. Crisis management in sport. The Journal of International Civilization Studies (Uluslararası Medeniyet Çalışmaları Dergisi), ISSAS Special Issue, 3,1, p. 72-79: 2018
- Aydın İ. "İş yaşamında Stres" (4.Baskı) Pegem Akademi. Ankara 1-13: 2016
- Aydın, İ. "İş Yaşamında Stres" (3. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları, 2008
- Asunakutlu, T., Safran, B. "Kriz Yönetimi Üzerine Bir Araştırma" Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(1), s.144: 2003
- Baltaş, A., Baltaş. Z. "Stres ve Başa Çıkma Yolları" Remzi Kitabevi: 21. Baskı, İstanbul:2002
- Batıgün. A. D., Şahin., N.H. "İş stresi ve sağlık psikolojisi araştırmaları için iki ölçek: A-tipi kişilik ve iş doyumu" Türk Psikiyatri Dergisi, 17(1), 32-45: 2006
- Brown, S.C., Parks, J.B., Zanger, B.R.K., Quarterman, J. "Campus recreation. Contemporary Sports Management"139-154:1998
- Can., H. "Organizasyon ve Yönetim" Siyasal Kitabevi: Ankara. s. 388-397:2005
- Can, H. "Organizasyon ve Yönetim" (5. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi: s. 314:1999
- Chelladurai. P. "Sport management: Its scope and relevance" 10. International Sport Sciences Congress (23-25 Ekim, Bolu: Proceedings, 1, 18-20 2008
- Çelik, A., Ö. Fettahloğlu O., Fettahloğlu H.S. "İşletmelerde veya Kuruluşlarda Stres Yönetimi: Kahramanmaraş Özel İşletme ve Kamu Kuruluşlarda Yapılan Bir Uygulama" Standart Dergisi. Yıl: 38. Mart. s.447: 1999
- Dal. S., Bulgan. Ç. "Sporda Bilimsellik ve Akademik Yaklaşımlar-2" (Ed. Türker. Al ve Karadağ T.F.) 13. Bölüm, Gece Kitaplığı Yayın Evi, Ankara: 2020
- Devecioğlu. S. "Spor organizasyonlarında kriz yönetimi" Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara Sözel, 2003
- Gündoğdu, F., Sunay, H. "İnovasyon ve Türk spor yönetiminde inovasyon uygulamaları" Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 10(2), 61-66, 2012
- Dinçer., Ö. "Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası" Alfa Yayınları. İstanbul s.407: 2013
- Dinçer., N. "Spor yöneticilerinin karar verme stilleri ile problem çözme becerileri üzerine bir araştırma" Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara. 413: 2013
- Durna. U. "Stres, A ve B Tipi Kişilik Yapısı ve Bunlar Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma" Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilim Fakültesi dergisi, 11(1), 191-206: 2004
- Donuk., B. "Spor Yönetim Sanatı" Ötüken Neşriyat, Kültür Serisi, ISBN: 978-605-155-514-0, 2016, s-40, 43:2016
- Ekmekçi. R. "Spor yönetimi" Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayını No,1840: 2013
- Ertekin Y. "Stres ve Yönetim" Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü. Ankara:1993
- Erdoğan. İ. "İşletme Yönetiminde Örgütsel Davranış" İstanbul Üniversitesi İşletme Fak. Yay. No: 266, İşletme İktisadi Enstitü Yayın No: 158. 2. Baskı. İstanbul:1999
- Eren. E. "Yönetim ve organizasyon" İstanbul, Beta Yayınları, s. 3: 2011
- Faulkner G. Stress. Bridge, C., Munro, P.Z. "Editörs. Managing stress with quigong" London and Philadelphia: Singing Dragon; 2014. p. 4-9: 2014
- George J.M., Gareth R.J. "Understanding and Managing Organizational Behavior" 2 Edition, Addison Wesley Publishing Company, Massachuset, p.321: 1999
- Graham. H. "Stresi Kendi Yararınıza Kullanın" Çev. M. Sağlam-T. Tezcan. Alfa Yayınları: İstanbul:1999
- Gündoğdu, F., Sunay, H. "İnovasyon ve Türk spor yönetiminde inovasyon uygulamaları" Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 10(2), 61-66: 2012

- Haşit, G. “İşletmelerde Kriz Yönetimi ve Türkiye’nin Büyük Sanayi İşletmeleri” Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. s.65: 2000
- Ivancevich, J.M., Matteson. M.T. “Organizationa Behavior and Management” Ricahard D. Irwin Inc., Thirt Edition: USA: 1993
- İpçioğlu G. “Kriz İletişimi ve Yönetimi- Kriz Öncesi Yapılacak Çalışmalar” (Ed: Haşit G), 1.Baskı, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi Web-Ofset Tesisleri, Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2818, Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1776: 2013
- Kahn, R.L., Biyopsilere. P. “The Organization Behavior Reader. Prentice Hall Inc” Six Edition: New Jersey:1995
- Lussier. R.N., Kimball. D.C. Applied Sport Management Skills. Human Kinetics, US, 4-17: 2008
- Mahfar, M., Zaini, F., & Nordin, N. A. “Analisis faktor penyebab stres di kalangan pelajar” *Jurnal Kemanusiaan*, 5(1):2007
- McMahon. G. “No more stress!: Be your own stress management coach” Karnac Books: 2011
- McMahon. G. “No more stress!: Be your own stress management coach” Karnac Books: 2011
- MchGrant. J.E. “Stres and Behavior in Organizations” MD:Dunnette (Ed). Handbook of industrial and organizastional Psychology. Chicago: 1976
- Organ, DW., Hammer. W.C. “Organizational Behavior” Business Publications Inc.: USA: 1982
- Özalp. İ. Ağlargo. O., Paşaoğlu. D., Şakar. N. “Yönetim ve organizasyon-I.” (Ed: Koparal C), 1.Baskı. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2564, Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1534, Eskişehir: 2012
- Örnek A.Ş., Aydın Ş. “Kriz ve stres yönetimi” (1. Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık. s.59:2006
- Özcan, Ö., Çelik, G.G. “Bilişsel davranışçı terapi” *Türkiye Klinikleri*, 3(2) s 115-120: 2017
- Özkalp, E. “Örgütlerde Stres” Eskişehir Anadolu Üniversitesi, İ.İ.B.F., cilt. 7.(1): 1989
- Öztürk, A. “İşletmelerde Stres ve Yönetimi: Performansa Etkisi Bakımından Bir Analiz” *Verimlilik Dergisi*. MPM Yayını. No: 4: 1994
- Parker. H. (2007). Management of stress. In: Parker H., editor. Stress management. First Ed. Delhi: Global Media., p. 1-30
- Patan. G.N. (2009). İşletmelerde Kriz Yönetimi ve Stratejinin Önemi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Pehlivan, İ. (1995) Yönetimde Stres Kaynakları. Personel Geliştirme Merkezi Yayın No: 16: Pagem Yayınları, Ankara. s.6
- Pira, A., Sohodol Ç. (2004). Kriz Yönetimi. İletişim Yayıncılık. İstanbul
- Rowshan. A. “Stres Yönetimi: Hayatınızın Sorumluluğunu Almak İçin Stresi Nasıl Yönetebilirsiniz?” (Çev. Şahin Cüceloğlu). İstanbul: Sistem Yayıncılık: 2000
- Selye H. “Forty years of stress research: principal remaining problems and misconceptions” *CMA Journal*.1976;3:115: 1976
- Sunay, H. “Spor Yönetimi” Gazi Kitap Evi, Ankara. 4-188: 2016
- Tüz M.V. “Kriz ve İşletme Yönetimi” Bursa: Alfa Yayınları. s 26: 2001
- Tutar, H. “Kriz ve Stres Yönetimi” İstanbul: Seçkin Yayıncılık: 2007
- Tutar, H. “Kriz ve Stres Yönetimi” Seçkin; Ankara. s. 75-25: 2004
- Tüz, M., Haşit, G., İpçioğlu, İsa ve Suher, İ. K. “Kriz İletişimi ve Yönetimi” (Editör: Gürkan Haşit), Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları. s 41: 2013
- Yamak. B. “Adölesanların Fiziksel Uygunluk Seviyelerinin Vücut İmajı, Benlik Tasarımı ve Stres Düzeyine Etkisi” (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun: 2015